

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE
HUDEBNÍ A TANEČNÍ FAKULTA

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Praha, 2017

Jakub Marek

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE
HUDEBNÍ A TANEČNÍ FAKULTA

Hudební umění

Housle

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**PEDAGOGICKÝ PŘÍNOS ZACHARA BRONA
HOUSLOVÉMU UMĚNÍ**

Jakub Marek

Vedoucí práce: Doc. Leoš Čepický

Oponent práce: MgA.Pavel Kudelásek

Datum obhajoby: 8.6.2017

Přidělovaný akademický titul: Magistr umění (MgA)

Praha, 2017

ACADEMY OF PERFORMING ARTS IN PRAGUE

MUSIC AND THEATRE FACULTY

Music art

Violin

MASTER 'S THESIS

**PEDAGOGICAL CONTRIBUTION OF ZACHAR BRON TO
A VIOLIN 'S ART**

Jakub Marek

Thesis advisor: Doc.Leoš Čepický

Examiner: MgA.Pavel Kudelásek

Date of thesis defense: 8.6.2017

Academic title granted: Magister of Arts (MgA)

Prague, 2017

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem magisterskou práci na téma

Pedagogický přínos Zachara Brona houslovému umění

vypracoval samostatně pod odborným vedením vedoucího práce a s použitím uvedené literatury a pramenů.

Praha, dne

.....

podpis diplomanta

Upozornění

Využití a společenské uplatnění výsledků diplomové práce, nebo jakékoliv nakládání s nimi je možné pouze na základě licenční smlouvy tj. souhlasu autora a AMU v Praze.

Abstrakt

Tato diplomová práce je analýzou osobnosti Zachara Brona se zaměřením na jeho pedagogickou a interpretační činnost. Obsahuje stručný životopis umělce, zabývá se rozbořem hlavních sfér jeho působení a přínosem ruské i světové hudební kultury. Práce je rozdělena do kapitol podle příslušných tematických okruhů.

Abstract

This thesis is an analysis of the personality of Zachar Bron with a focus on his pedagogical and interpretational activities. It includes a brief biography of the artist, the analysis of the main spheres of his work and his contribution to Russian and world's music culture. The work is divided into chapters according to the relevant topics.

Obsah

Úvod.....	1
1. Zachar Nuchimovič Bron - životopis.....	2
2. Orchester, akademie a nadace Zachara Brona	6
2.1 Orchester.....	6
2.2 Akademie.....	6
2.3 Studium pro mladé (Jungstudium).....	7
2.4 Mistrovské kurzy	7
2.5 Bakalářské a magisterské studium na Kalaidos Musikhochschule.....	7
2.6 Zachar Bron School of Music.....	8
2.7 Nadace.....	8
3. Zachar Bron – interpret.....	10
4. Zachar Bron – pedagog.....	14
4.1 Práce s technikou hry	16
4.2 Práce s rytmem.....	17
4.3 Práce s obsahem, formou.....	17
4.4 Práce se zvukem	18
5. Zachar Bron a jeho žáci	19
5.1 Maxim Vengerov	19
5.2 Vadim Repin	20
5.3 David Garrett	21
5.4 Daniel Hope	22
5.5 Vadim Gluzman	23
5.6 Tamaki Kawakubo	24
5.7 Daishin Kashimoto.....	25
5.8 Chloe Hanslip.....	26
6. Rozhovory s žáky Zachara Brona a jejich koncerty v Čechách	28
6.1 Rozhovor s Chloë Hanslip	28
6.2 Rozhovor s Vadimem Gluzmanem	32
6.3 Rozhovor s Maximem Vengerovem	35
6.4 Rozhovor s Vadimem Repinem	38
6.5 Recenze koncertu FOK s Daishinem Kashimotem.....	42
Závěr	43
Seznam použité literatury.....	44

Úvod

Tato diplomová práce rozebírá osobnost Zachara Brona, se zaměřením na jeho pedagogickou a interpretační činnost a tím jeho přínos ruské i světové hudební kultuře. Pomocí článků, rozhovorů, nahrávek a svědectví žáků se budu snažit přiblížit stěžejní pole působnosti Zachara Brona.

Rozhovory, interview a nahrávky masterclassů nám přibližují hlavní znaky, cíle, metody a přednosti pedagogické práce Brona. Vlastní rozbor a studium nahrávek napomáhá k osvětlení výrazné a bohaté koncertní interpretační činnosti umělce.

Práce je rozdělena do šesti hlavních kapitol, které obecně shrnují životopis, pedagogickou a interpretační sféru působení Zachara Brona a jeho žáků, a jim příslušných podkapitol, které se zaměřují na konkrétní příklady práce, životopisy jednotlivých žáků a rozhovorů s nimi.

1. Zachar Nuchimovič Bron - životopis

Dne 17. prosince roku 1947 se v židovské rodině Nuchima Zalmanoviče Brona, evakuovaného na začátku Velké Občanské války do města Uralsk v Kazašské Sovětské Socialistické republice, narodila jedna z nejznámějších světových osobností houslové kultury, vynikající muzikant, pedagog, Zachar Nuchimovič Bron.

Poprvé se s muzikou a hrou na housle seznámil již v raném dětství, kdy začal navštěvovat první specializovanou hudební školu pro nadané děti v tehdejší Sovětském svazu, založenou v Oděse sovětským houslistou – pedagogem Petrem Solomonovičem Stoljarskim. Podle této první hudební „desetiletky“, jak je dnes v Rusku nazývána obdoba hudebního gymnázia, byly později analogicky založeny hudební školy – gymnázia v Moskvě, Leningradě a Sverdlovsku. Mezi žáky této hudební školy patřily osobnosti jako Nathan Milstein, Boris Goldstein, u kterého Zachar Bron později studoval v Moskevském institutu Gněsinych, Elizaveta Gilels a také David Oistrach. Na této škole se malého Brona ujal houslový pedagog Artur Zisserman.

Další etapou hudebního vzdělání byl pro Zachara Brona již zmíněný Moskevský institut Gněsinych, nazývaný také college, nebo hudební konzervatoř, jež poskytoval střední odborné hudební vzdělání. Dnes spadá pod Ruskou hudební akademii Gněsinych. Jeho pedagogem se zde stal Boris Goldstein, známý sovětský houslista – wunderkind a pedagog.

„ Když si vzpomenu na roky mého studia, musím říci, že jsem měl obrovské štěstí, studoval jsem v Sovětském svazu, v Moskvě byl tehdy „zlatý věk hudby“. Už jen atmosféra doby vás nutila přibližovat se dokonalosti. Hned v útlém věku jsem potkal, myslím si dnes neprávem zapomenutého, ale dle mého názoru naprosto unikátního muzikanta, houslistu, tehdy legendárního Borise Goldsteina, u něž se mi poštěstilo studovat po dobu šesti let v Moskvě. To, co mi dal on,

jsem už nikdy nikde nemohl dostat. Nějak jsem ho zřejmě jako jediný dokázal pochopit.“¹

Roku 1966 zahájil Zachar Bron své studium na Moskevské konzervatoři ve třídě Igora Oistracha, po jehož dokončení se zde v roce 1971 stal asistentem.

„Studium ve třídě Igora Oistracha, kontakt s Davidem Josifovičem Oistrachem, to vše jsou nezapomenutelné okamžiky mého života. Těmto lidem jsem vděčný za vše. Spoustě věcí, které jsem v mládí od svých profesorů slyšel a viděl, rozumím až nyní, po letech. Kromě konkrétních profesionálních návyků, znalostí, které učitel předává, je to především obraz stylu života, služba muzice. To je to, co každý učitel musí předat svému žákovi a to, co právě mně předali moji profesori.“²

V roce 1971 se stal laureátem mezinárodní soutěže Queen Elisabeth v Bruselu a v roce 1977 obdržel třetí cenu a titul laureáta na Mezinárodní soutěži Henryka Wieniawského v polské Poznani.³

Po ukončení aspirantury⁴ na Moskevské konzervatoři v roce 1974 byl Zachar Bron vyslán do sibiřského města Novosibirsk, kde dostal místo na Novosibirské státní konzervatoři M.I.Glinky.⁵

„Rok 1974 byl pro sovětskou hudební sféru velmi nepříznivý – Rostropovičovi bylo odebráno občanství, začaly emigrace sovětských muzikantů... Dokončoval jsem aspiranturu na konzervatoři a čekal na příkaz o přemístění, neboť jsem neměl trvalý pobyt v Moskvě. Sešlo se to tak, že v červnu probíhalo národní výběrové kolo pro účast na soutěži N.Paganiniho v Janově, ve kterém jsem zvítězil. V srpnu téhož roku jsem měl jet na soutěž do Janova. Samozřejmě jsem doufal, že se mi zadaří, přijdou koncertní nabídky a mně se podaří přemístění vyhnout. Jenže tehdy výjezd do zahraničí bez podpisů místního výboru, odborové komise a jiných úřadů byl nemožný. A pro obdržení těchto podpisů bylo nutné dodat potvrzení o mém přemístění. Nabídli mi Sverdlovsk a Novosibirsk, vybral jsem si Novosibirsk, protože už jsem tam někoho znal,

¹ LARINA, Ksenia. *Инородное тело* [online]. [cit. 10.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://echo.msk.ru/programs/beseda/17689/>

² Tamtéž.

³ Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy imienia Henryka Wieniawskiego

⁴ Obdoba doktorského studia v Rusku

⁵ Новосибирская государственная консерватория имени М.И.Глинки

ačkoliv jsem byl přesvědčen, že mě to mine. Avšak 20.srpna mi bylo oznámeno, že na základě rozhodnutí sovětské vlády je účast sovětských houslistů na soutěži Paganiniho zamítnuta. Takto se jednoho letního dne objevilo v mém životopise slovo Sibiř. Ačkoliv všimněte si, co znamená osud – 20.srpna roku 1974 se narodil Maxim Vengerov, který se zanedlouho stal mým žákem a v srpnu tohoto roku jsem byl pozván předsedat porotě soutěže N.Paganiniho v Janově.“⁶

V Novosibirsku se Bron zdržel čtrnáct let. Dostal úvazek na konzervatoři a díky dobrým vztahům měl možnost si přivydělat na půl úvazku v místní hudební škole, kam jednoho dne přivedli malého Vadima Repina dělat přijímací zkoušky na „bajan“⁷. Nabídl mu však housle. Repin byl jedním z prvních žáků Zachara Brona. Již v jedenácti letech v roce 1982 vyhrál Mezinárodní soutěž pro mladé houslisty H.Wieniawského v Lublinu (Polsko) a o sedm let později zvítězil na soutěži Queen Elisabeth v Bruselu. Po této soutěži dostal Zachar Bron pracovní nabídky v zahraničí a v roce 1989 se s rodinou a svými žáky – Vadimem Repinem, Maximem Vengerovem, Nikolajem Madojevem a Natálií Prishepenko – přestěhoval do německého Lübecku, kde dostal místo profesora na místní Musikhochschule.

„Nikdy pro mě nebylo cílem odjet na západ. V některých chvílích jsem na to pomýšlel, ale to jen kvůli některým komplikacím . Poslední kapkou však byl večer před naším odjezdem na soutěž do Bruselu v roce 1989. Čekali jsme na obdržení pasů s vízem z ministerstva kultury na Arbatu⁸, které se vydávaly na poslední chvíli, aby se už nedalo nic změnit. Vadim Repin s maminkou, moje vynikající klavíristka Irina Vinogradova a já, jsme měli v sedm hodin ráno letět do Bruselu. Večer před odletem jsem dostal pasy, ve třech z nich bylo vše v pořádku. Soutěž měla trvat celý měsíc a já dostal vízum jen na pět dní! Až v Bruselu se nám podařilo vynaložením obrovského úsilí vízum prodloužit. Právě tehdy jsem se rozhodl přijmout pracovní nabídky, které jsem dostal po celém

⁶ SIKORSKAJA, Naděžda. Zachar Bron: "Spojení božského talentu a nekompromisní profesionality" [online]. [cit. 15.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://nashagazeta.ch/news/10264>

⁷ Ruský lidový nástroj. Jedná se o knoflíkový nebo klávesový akordeon s konvertorem v basovém diskantu, který umožňuje hrát nejen basový doprovod ale i melodii, stejně jako na pravém diskantu.

⁸ Moskevská čtvrt

světě. Ale samozřejmě jsem musel požádat o povolení sovětského velvyslanectví, které jsem obdržel.”⁹

Po bruselské soutěži se Zachar Bron rozhodl přijmout nabídku práce tam, kde sponzoři zajistí studium jeho pěti nejlepším žákům. Takové místo obdržel právě v Lübecku a dal tak německému městu přednost před stálými pracovními nabídkami například v Londýně nebo Rotterdamu. O rok později se za ním přistěhovala i celá rodina, včetně starší dcery, která v německu vystudovala filologii a mladšího syna, který se stal violoncellistou.

Od roku 1997 je Zachar Bron profesorem na Hochschule für Musik v Kolíně nad Rýnem a v roce 2002 přijal místo také na Hochschule der Künste v Zürichu.¹⁰

V současné době pracuje Zachar Bron převážně v západní Evropě a Japonsku. Je také profesorem královských akademií v Londýně, Madridu a Rotterdamu¹¹ a čestným profesorem mnoha vysokých škol po celém světě. V japonském městě Yokohama je podle něj pojmenována hudební akademie. Vedle výuky na kurzech po celém světě se těžištěm Bronovy aktivity staly masterclassy na hudebních festivalech ve švýcarských městech Interlaken a Verbier. V roce 2011 založil v Interlakenu také komorní orchestr složený z nadaných studentů a od roku 2013 zde funguje také Akademie pro nadané děti – intenzivní trénink pro houslisty. V roce 2004 byla také založena Nadace Zachara Brona. Nekomerční organizace, jejíž cílem je podpora a propagace mladých talentovaných houslistů, nezávisle na jejich původu a finanční situaci.

⁹ LARINA, Ksenia. *Инородное тело* [online]. [cit. 12.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://echo.msk.ru/programs/beseda/17689/>

¹⁰ Hochschule für Musik und Tanz Köln ; Züricher Hochschule der Künste

¹¹ Royal Academy of Arts London ; Real Conservatorio Superior de Música de Madrid ; Codarts hogeschool voor de kunsten Rotterdam

2. Orchester, akademie a nadace Zachara Brona

2.1 Orchester

Komorní orchester Zachara Brona byl založen v roce 2011. Pravidelně spojuje mladé hudebníky v jedno unikátní komorní těleso nazývané také Orchester sólistů. Je propojením perfekcionismu, oddanosti a vášně. Smyčcový orchester nejvyšší úrovně je během pravidelných festivalů „Interlaken Classics“ doplněn o dechové a bicí nástroje, kde společně provádí ta největší díla klasické hudby. Více než 40 mladých hudebníků tvoří Festivalový orchester Zachara Brona. Doprovází své někdejší studenty a současné hvězdy světových pódíí jako je David Garrett, Daniel Hope, Maxim Vengerov, Vadim Repin, Ester Yoo, Natalia Gutman, Sabina Mayer, Reinhold Friedrich, Justus Franz, Mischa Maisky a další.

2.2 Akademie

V roce 2013 se Zacharu Bronovi podařilo realizovat svůj dlouhodobý sen – spojit pod svým vedením perspektivní mladé talenty z různých částí světa a tím zajistit podmínky k jejich zdokonalování a plnohodnotnému studiu. V roce 2009 Bron poprvé navštívil festival Interlaken Classics, kde vyučoval a odehrál několik koncertů. Masterclassy měly velký úspěch a Bronovi se prostředí velmi líbilo. Již dlouho hledal místo, kde by mohl dát dohromady své nejlepší žáky a pokračovat tak ve výuce i v důchodu. Kurzy se každým rokem postupně rozšiřovaly, v roce 2011 a 2012 už probíhaly tři řady kurzů ročně a o rok později byla oficiálně založena Akademie. Jejím cílem je zachování tradičních ruských vyučovacích metod pro budoucí generace mezinárodních hudebníků, podpora a špičková výuka mladých wunderkindů a poskytnutí možnosti práce s nejlepšími houslovými pedagogy.

Akademie nabízí hned několik forem studia – Studium pro mladé, Mistrovské kurzy, Bakalářské a magisterské studium na Kalaidos Musikhochschule a Akademie juniorů neboli Zachar Bron School of Music.

2.3 Studium pro mladé (Jungstudium)

Funguje od roku 2013. Šest nejtalentovanějších mladých studentů, vybraných Zacharem Bronem, kteří se chtějí intenzivně připravovat na bakalářské studium, mají možnost šestkrát za rok po dobu dvou týdnů navštěvovat hodiny Brona.

2.4 Mistrovské kurzy

Každý rok probíhá sedm sérií kurzů trvajících deset až čtrnáct dní. V průběhu jednotlivých kurzů pracuje Bron každý den jednou či dvakrát se svými žáky. Současně se studenty cvičí jeho asistenti Maurizio Sciarretta, Stefan Tarara, Arsenis Selalmazidis a také mladý český houslista David Mirzoev. Akademie nemá spodní věkový limit. Účastnit se kurzů může však jen dvacet dva uchazečů.

„Před několika lety se mezi účastníky mých masterclassů v různých zemích objevilo několik dětí s unikátním talentem. Mezi nimi byla například Mone Hattori z Tokya. Poprvé jsem ji slyšel, když jí bylo osm let, uměla toho málo, ale líbila se mi. Začal jsem s ní cvičit, třikrát za rok jsem jezdil do Japonska a ona za mnou. Jednou jsem jí dal repertoár, který i velmi nadané děti z mé třídy zvládali za čtyři až pět let. Když se to všechno naučila za půl roku, pochopil jsem, že má neobyčejný talent. Zde v Interlaakenu se našli lidé, kteří podpořili můj nápad dát dohromady tyto neobyčejné děti a vytvořit podmínky pro jejich patřičný rozvoj.“¹²

2.5 Bakalářské a magisterské studium na Kalaidos Musikhochschule

Akademie spolupracuje také s Univerzitou aplikovaných věd Kalaidos, tudíž mají členové akademie možnosti získat i diplom bakaláře i magistra. Studenti navštěvují hlavní obor v Akademii a všechny ostatní předměty (komorní

¹² NOGOVICINA, Ksenia. *Akademie Zachara Brona v Interlaken* [online]. [cit. 15.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://nashagazeta.ch/news/culture/akademiya-zahara-brona-v-interlakene-shkola-pokoriteley-vershin-skripichnogo-masterstva>

hudba, teorie) na univerzitě. Příjímácké zkoušky na bakaláře probíhají dvakrát za rok. Magisterské studium je rozděleno na interpretační a pedagogický obor a poskytuje prvotřídní hudební vzdělání.

2.6 Zachar Bron School of Music

Cílem Zachar Bron School of Music je vedení a rozvíjení talentu výjimečných dětí. Vyučuje se zde obor housle a violoncello pro děti ve věku pěti až osmnácti let. Žáci spolupracují s bývalými žáky Zachara Brona. Škola poskytuje jak individuální hodiny, tak i skupinové lekce. Individuální hodiny je možné navštěvovat v intenzivním programu tři až čtyřikrát týdně po šedesáti minutách nebo ve standardním programu dvakrát týdně třicet až čtyřicet pět minut. Výjimečně talentované děti dostávají šanci učit se pod vedením samotného Brona, jehož konzultace probíhají jednou za měsíc čtyřicet pět nebo šedesát minut. Skupinové lekce poskytují předměty Hudební teorie (tři až čtyři děti), Soubory a Komorní hudba (dvě až čtyři děti).

Akademii často navštěvují a předávají své zkušenosti a muzikantské mistrovství velké osobnosti, jako je např. Vadim Repin a Maxim Vengerov.

2.7 Nadace

Nadace byla založena roku 2004 v Zürichu. Je to organizace, jež pomáhá mladým nadaným houslistům v jejich hudebním rozvoji, nezávisle na jejich původu a finanční situaci. Nadace pomáhá se zakoupením či vypůjčením kvalitních nástrojů, organizací koncertů a účastí na soutěži. Ředitelem nadace je úspěšný finančník Hans-Peter Bauer – doktor matematických věd, společník-zakladatel švýcarské společnosti Swiss Finance & Property Corporation.

„Nejsem hudebníkem, ale moje rodina vždy milovala hudbu. Při jedné příležitosti jsem se seznámil se Zacharem Bronem a jeho výjimečný způsob výuky na mě udělal obrovský dojem. Když jsem se díky němu později setkal s Mstislavem Rostropovičem, byl to pro mě poslední podnět k tomu, abych začal

pomáhat mladým muzikantům. Moje finanční situace tehdy nebyla špatná a tak jsem uznal, že přišel čas vrátit „dluh“ společnosti. Takhle vznikla nadace.“¹³

Nadace organizuje koncerty-benefice na podporu mladých muzikantů, na nichž vystupuje sám Zachar Bron, jeho komorní orchestr Bron Chamber a také mladí houslisté, jeho žáci. Pomáhá také s půjčováním nástrojů a pokrývá také část nákladů Akademie.

¹³ SIKORSKAJA, Naděžda. *Nadace Zachara Brona uvádí...* [online]. [cit. 16.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://nashgazeta.ch/news/10391>

3. Zachar Bron – interpret

Zachar Bron byl obdařen nejen pedagogickým talentem. Kromě výjimečných schopností předávat své myšlenky verbálně tak jasně a přirozeně, dokáže Zachar Bron fascinovat posluchače i jako interpret. Jeho inspirující hra, bezchybná technika a to nejhlubší porozumění klasickému hudebnímu repertoáru nezanechává pochyb o jeho vysoké profesionalitě. Mistrovsky ovládá techniku hry, což mu umožňuje svobodně tvořit, realizovat své zvukové představy a také pracovat s formou a obsahem díla. Jeho hra působí naprosto přesvědčivým dojmem toho, že přesně ví, co chce posluchači sdělit. Pracuje se širokou paletou zvukových barev a různými druhy vibráta. Dokáže housle rozeznít tak, že přestáváme vnímat přítomnost jednoho nástroje. Svým profesionálním přístupem k obsahu, formě a stavbě skladeb nabízí posluchači přehledný koncept hudebního díla. Jeho frázování je velmi přirozené a logické a je součástí velkého promyšleného celku.

Je držitelem ocenění prestižních houslových soutěží Queen Elisabeth competition v Bruselu a Wieniawski Violin Competition v Poznani. Vystupoval s mnoha proslulými orchestry včetně Moskevské, Novosibirské filharmonie a řadou španělských, portugalských, německých a japonských hudebních těles. Spolupracoval s významnými dirigenty jako je Mariss Jansons, Arnold Katz a hrál v nejznámějších sálech světa jako je Musikverein ve Vídni nebo Suntory Hall v Tokyu. Natočil několik desek pro nahrávací společnosti Giulia recordings, Arsis, Kreuzberg Records a v roce 2007 vydalo mimo jiné německé hudební nakladatelství AMA – Verlag čtyřhodinové DVD, kde profesor Bron vyučuje „tajemství interpretace“ houslového koncertu č.2 d moll op.21 od Henryka Wieniawského.

Zachar Bron hraje na nástroj vyrobený v roce 1742 známým houslařem Guarneri del Gesù. Tento nástroj kdysi patřil Henryku Wieniawskému.

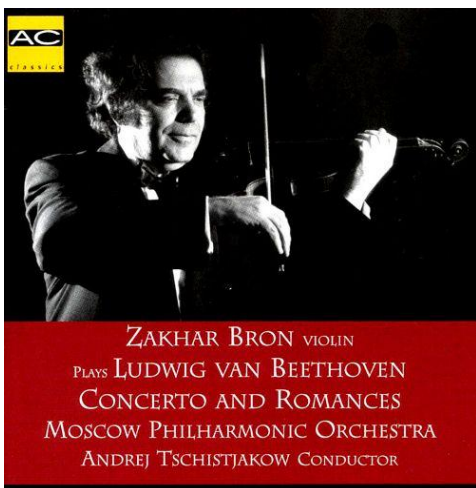
Zde uvádím přehled CD nahrávek Zachara Brona:¹⁴

Rok	Název	Interpret	Nahrávací společnost
1992	<i>The Violin School</i>	Zachar Bron/Irina Vinogradova	Giulia Recordings
1999	<i>Szymanowski: Concerto No.1; Brahms Sonata No.2</i>	Zachar Bron/ The Novosibirsk Philharmonia/ Conductor Arnold Katz	Arsis
2000	<i>Zachar Bron: Beethoven Concerto/Romances</i>	Zachar Bron/Moscow Philharmonic Orchestra/Conductor Andrej Tschistjakow	Arsis
2011	<i>Bach/Brahms/Mozart</i>	Violins: Zachar Bron, Mayuko Kamio Violoncello: Daniel Bron Viola: Gorjan Kosuta/ St.Petersburg Hermitage Orchestra/ Conductor Saulius Sondetzkis	Kreuzberg Records
2012	<i>Zachar Bron: C.Saint Saens, J.E.F.Massenet, Ch.A.Sinding, M.Ravel</i>	Zachar Bron/St.Petersburg Hermitage Orchestra/Conductor Saulius Sondetzkis	Kreuzberg Records

¹⁴Zachar Bron | Album Discography | AllMusic. *AllMusic | Record Reviews, Streaming Songs, Genres & Bands* [online]. Copyright ©2017 AllMusic, member of the RhythmOne group [cit. 30.04.2017]. Dostupné z: <http://www.allmusic.com/artist/zachar-bron-mn0002210503>;

Kreuzberg Records [online]. Copyright ©2017 [cit. 30.04.2017]. Dostupné z: <http://www.kreuzberg-records.de/verlag/media/content/KreuzbergRecords12.pdf>

2012	<p>Mayuko Kamio & Zachar Bron: F.Waxman, E.Chausson, J.S.Bach</p>	<p>Zachar Bron, Mayuko Kamio/St.Petersburg Hermitage Orchestra/ Conductor Saulius Sondetzkis</p>	<p>Kreuzberg Records</p>
------	--	--	--------------------------

JOHANN SEBASTIAN BACH
Doppelkonzert d-moll, BWV 1043
Violinen: ZAKHAR BRON, MAYUKO KAMIO

JOHANNES BRAHMS
Doppelkonzert a-moll, op. 102
Violine: ZAKHAR BRON, Violoncello: DANIEL BRON

WOLFGANG AMADEUS MOZART
Sinfonia Concertante Es-Dur, KV 364
Violine: ZAKHAR BRON, Viola: GORJAN KOŠUTA

St. Petersburg Hermitage Orchester, Leitung: SAULUS SONDEZKIS

Německé nakladatelství AMA-Verlag vydalo také sérii sedmi DVD s názvem „Zachar Bron unterrichtet“ (Zachar Bron vyučuje).¹⁵

Rok	Název	Skladby
2005	Zachar Bron unterrichtet: Schülerkonzerte	J.S.Bach:Houslový koncert a-moll BWV 1041
2005	Zachar Bron unterrichtet: Schülerkonzerte	Ch.A.de Bériot :Houslový koncert č.9 a-moll op.104
2005	Zachar Bron unterrichtet: Schülerkonzerte	J.B.Accolaÿ:Houslový koncert č.1 a-moll
2005	Zachar Bron unterrichtet: Schülerkonzerte	O.Rieding:Houslový koncert h-moll op.35
2005	Zachar Bron unterrichtet: Antonio Vivaldi	A.Vivaldi:Houslový koncert a-moll op.3 č.6
2007	Zachar Bron unterrichtet: Henri Vieuxtemps	H.Vieuxtemps:Houslový koncert d-moll op.31
2007	Zachar Bron unterrichtet: Wolfgang Amadeus Mozart	W.A.Mozart:Sonáta pro housle a klavír e-moll KV 304

¹⁵ Suchergebnis auf Amazon.de für: Zakhar Bron - Musik-DVDs: Musik-CDs & Vinyl. *Amazon.de: Günstige Preise für Elektronik & Foto, Filme, Musik, Bücher, Games, Spielzeug & mehr* [online]. Copyright © 1998 [cit. 29.04.2017]. Dostupné z: <https://www.amazon.de/Zakhar-Bron-Musik-DVDs-Musik-CDs-Vinyl/s?ie=UTF8&page=1&rh=n%3A540477031%2Ck%3AZakhar%20Bron>

4. Zachar Bron – pedagog

Mnoho lidí si pokládá otázku: „V čem tkví tajemství úspěchu Zachara Brona jako pedagoga?“ Bezpochyby není výběr mimořádně talentovaných žáků tím, co proslavilo jméno Zachara Brona. Je to především jeho dlouhodobá pedagogická praxe, pracovitost, láska k hudbě a k dětem, touha po dokonalosti a jak sám Zachar Bron říká „pedagogický dar“.¹⁶ Nemůžeme od sebe zcela oddělit takové pojmy jako muzikant, interpret a pedagog, avšak v naší době při docela hojném počtu interpretů zcela zřídka narazíme na něco tak vzácného jako je takto mimořádný dar pedagogický. Díky tomu vznikaly v naší historii nejrůznější interpretační školy, jež byly většinou propojeny se jmény velkých pedagogů.

„Vždy pro mě bylo zajímavé setkávat se s opravdovým talentem, protože podle mého názoru je opravdový talent vždy unikátní po svém, tudíž díky jeho profesionálnímu vedení a rozvíjení vždy narazíme na něco, čemu můžeme říkat „Boží jiskra“. Proto jsem vždy tvrdil, jakkoliv bych byl unaven, vyčerpán a „přesycen“, kdykoliv se setkám s takovým opravdovým talentem, cítím se znovuzrozen a mám opět nespočet nových myšlenek a nápadů.“¹⁷

Výjimečnou pedagogickou vlastností Brona je také to, jak poctivě a trpělivě pracuje se svými studenty na technice, kterou většina známých profesorů přenechává svým asistentům. Zastává názor, že by se asistentovi mělo dílo přenechat na „dodělání“ nikoliv na „udělání“. Častým problémem je také profesionální stav studenta, který se v daném věku k takto známému profesorovi dostane. Proto se Zachar Bron po příjezdu do Novosibirsku v roce 1974, kde nejprve působil jako profesor Novosibirské konzervatoře, rozhodl začít vyučovat také na základní hudební škole a tím hned od začátku vést své žáky správným směrem, neboť považoval pevné základy za klíč k budoucímu úspěchu svých svěřenců.

Své poslání vidí ve zformování plnohodnotné osobnosti z nadaného dítěte na základě jeho individuality a přirozeného talentu. Je potřeba, aby si každý takový pedagog uvědomoval, jak to udělat a jaký má být konečný výsledek, cíl.

¹⁷ LARINA, Ksenia. *Инородное тело* [online]. [cit. 27.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://echo.msk.ru/programs/beseda/17689/>

„Často se odkazují na houslové mistry 18.století – Stradivari, Guarneri, Guadagnini. Bez ohledu na všechny experimenty, které prováděli houslaři ve 20.století se složením laku apod., se dodnes nikomu nepodařilo odhalit tajemství zvuku těchto houslí. Osobně si to vysvětluji takto: Když Stradivari držel v ruce kus dřeva, už dopředu věděl, jak může znít. Pak už jen stačilo vybrat příslušné složení laku atd. Stejně je to i s hudebním talentem. Ačkoliv se mi samozřejmě za dobu mé praxe stalo, že jsem se ve svých odhadech mýlil, ikdyž velice zřídka. Ale i v těchto několika málo případech jsem přesto nenechával své studenty a dovedl je na vysokou profesionální úroveň.“¹⁸

Jednoznačnou kritiku Zachar Bron neuznává, neboť vždy musí muzikant najít prostor ke zlepšení a přemýšlení.

Jak je známo, profesionální hudebníci jsou ochuzeni o možnost přirozeně si hudbu užívat. Stejně tak je i Zachar Bron zklamán, když při poslechu svých studentů postrádá tah nebo hudební záměr. Podle něj se v dnešní době střední úroveň interpretů značně zvýšila, přičemž ta vysoká naopak klesla. Svojí pedagogickou činností se tak snaží udržet laťku interpretačního hudebního mistrovství na nejvyšší úrovni.

O systému a kvantitě interpretačních hudebních soutěží se vyjadřuje takto:

„I v dnešní době je možné se soutěžím vyhnout. Samozřejmě je systém soutěží značně nedokonalý a také jich je příliš mnoho. Na druhou stranu, pro chytrého člověka v dnešní moderní době neexistuje jiný systém, který by umožnil mladému muzikantovi v určitém věku dosáhnout maximálního progresu. Vždy jsem říkal svým žákům, že rozhodnutí poroty je dnešní, ne včerejší ani ne zítřejší. Dokonce ani David Oistrach ve své době neobdržel první cenu na soutěži Wieniawského. A také si myslím, že Maxim Vengerov ani Vadim Repin nic neztratili tím, že se účastnili soutěží. Nemuseli zvítězit a i tak by se z nich stali velcí muzikanti.“¹⁹

Bron je velmi poctivým a důsledným pedagogem, který vyžaduje od svých žáků maximální výkon a pracovní nasazení stejně tak jako neustálou

¹⁸ NOGOVICINA, Ksenia. *Akademie Zachara Brona v Interlakenu* [online]. [cit. 27.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://nashagazeta.ch/news/culture/akademiya-zahara-brona-v-interlakene-shkola-pokoriteley-vershin-skripichnogo-masterstva>

¹⁹ Tamtéž.

koncentraci a zvukovou kontrolu, nehledě na to, že pokusy o realizaci jeho dokonalé sluchové představy mohou trvat velmi dlouhou dobu. Bron však není ochoten slevit ze svých nároků, doku není jeho představa naplněna. To vše může působit velmi přísným dojmem, avšak většina jeho žáků tvrdí, že jde pouze o snahu maximálně vystihnout podstatu hudebního díla.

„Když jsem přišel do třídy Zachara Brona, nebylo mu ještě ani třicet let. Jeho znalosti v oblasti houslí jako nástroje, způsobu cvičení, rychlosti učení nových věcí jsou k nezaplacení. Existuje video z mé soukromé hodiny s ním, kde působí velmi tvrdě a přísně. Ve skutečnosti nevím, co se s ním ten den stalo, takový normálně nikdy nebyval.“²⁰

4.1 Práce s technikou hry

Jak již bylo zmíněno, Zachar Bron nepřenechává práci s technikou svým asistentům, ale trpělivě a důkladně pracuje se svými studenty sám. Odstranění veškerých technických problémů totiž napomáhá rozšiřovat zvukové možnosti a je základem zpěvnosti houslí. Nejvýznamnější muzikanti využívají technických dovedností ke svobodnému tvoření tónu a předávání široké škály pocitů posluchačům. Dokážou nastínit pohyb, průběh, přechod od jednoho emocionálního stavu k druhému. Ani stupnice nesmí být zahrána jen tak. Úkolem muzikanta je hudbu zlepšit. Všechny Bronovy žáky proto spojuje velmi důležitá věc, bez ohledu na to, čeho dosáhli a jakému hudebnímu směru se rozhodli věnovat, a sice umění ovládat nástroj. Jedná se o určité principy, na základě kterých se mohou hudebně vyjadřovat.

Do kategorie techniky spadá i samostatně zahráný tón, nemluvě o celém horizontálním nebo vertikálním seskupení tónů. Technika nemusí být vůbec spojena s tempem. Rychle a vyrovnaně zahráný běh nemusí vůbec nic znamenat. Rychlé tempo a virtuosita nemůže nahradit samotnou hudbu. Ohledně rychlých běhů má Zachar Bron jasný názor – je třeba hledat a realizovat jejich melodickou náplň. Vždyť i obyčejná chromatická stupnice, zahráná v různých harmonických částech mění svoji melodickou roli. Jednoduše můžeme pojem technika chápat

²⁰ Vadim Repin. In: *Youtube* [online]. 16.6.2015 [cit. 28.4.2017]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=pSY3FQks7L8>

jako „mistrovství pohybů“ pro dosažení konkrétního zvukového výsledku. Správná technika je základem přesného a svobodného hudebního projevu.

Při odlehčení zvuku dbáme na plynulost a tah, čehož dosáhneme zrychlením pohybu smyčce. Pohyb smyčce vychází z uvolněného ramene.

4.2 Práce s rytmem

Zachar Bron přirovnává rytmus k pravidelné pulzaci živého lidského organismu. Je důležité najít neměnnou pulzaci v každé skladbě a přizpůsobit jí melodickou, harmonickou a technickou složku a přitom s jednotlivými složkami v rámci této pulzace svobodně pracovat. To nám pomůže odvodit výsledné tempo a správné frázování. Rytmus je velmi úzce spjat s časem. Pokud v rámci pulzace chceme něco zdůraznit nebo rozšířit, potřebujeme na to čas, který však musíme logicky někde „dohnat“. Znamená to, že pokud se snažíme o zachování pravidelné pulzace, musíme jinou skupinu not nebo určitý celý úsek naopak zrychlit. Tato svoboda v rámci pravidelného pulzu je rubato. Jen tehdy může hudba znít přirozeně. Nestačí hrát krásným tónem, vystavět krásné fráze. Je v tom málo smyslu, protože čas pak neteče plynule a tyto „krásy“ jsou jakoby zavřené v kleci. To jak s časem pracujeme, je u každé skladby a každého interpreta individuální

4.3 Práce s obsahem, formou

Forma je jedním z hlavních znaků ruské školy a pedagogiky Zachara Brona. Všem svým žákům se snaží předat smysl pro formu a neustále mluví o obsahu, ačkoliv jej pojímá spíše analyticky. Neuvádí obvykle žádné obrazné příklady. I přesto je u jeho žáků vždy slyšitelná důkladná propracovanost formy. Nutí své studenty přemýšlet o tom, kam daná fráze směřuje, kde je její začátek, vrchol a konec, jaký je její harmonický a rytmický průběh. Rozlišuje několik „úrovní“ fráze, přičemž úroveň je v tomto případě spíše harmonická nežli dynamická změna.

4.4 Práce se zvukem

Zachar Bron vede své studenty k vyrovnanosti zvuku různých poloh nástroje, hledání souvislostí mezi nimi. Interpret by měl umět korigovat různé zvukové nerovnosti nástroje. Bronovy požadavky jsou v tomto ohledu maximální. Při opravdovém legatu by měla vzniknout iluze, že slyšíme bel canto úžasného italského pěvce. Technicky se toho musí dosáhnout aktivním nasloucháním délky zvuku, od paže volnou „těžkou“ pravou rukou, měkkým plastickým zápěstím a pomalým a plynulým tahem smyčce. Snaží se zamezit výskytu přebytečných akcentů.

5. Zachar Bron a jeho žáci

Je nazýván „velikým pedagogem“ a muzikantem. Má zasebou přes čtyřicet let pedagogické praxe. Vychoval nespočet vynikajících hudebníků-houslistů a zasloužil se o jejich nejen hudební podporu a rozvoj. Mezi jeho nejvýznamnější žáky patří Maxim Vengerov, Vadim Repin, David Garrett, Daniel Hope, Vadim Gluzman, Igor Malinovsky, Denis Goldfeld, Gwendolyn Masin, Chloe Hanslip, Tamaki Kawabuko, Daishin Kashimoto, Mayuko Kamio, Mayu Kishima, Soyoun Yoon, Christoph Seybold, Sayaka Shoji, Nikolaj Madoyev a mnoho dalších. Zde uvádím životopisy alespoň těch nejvýznamnějších.

5.1 Maxim Vengerov

Je považován za jednoho z nejdynamičtějších světových umělců. Maxim Vengerov vystupoval na vyprodaných koncertech s předními světovými orchestry v každém velkém městě po celém světě. Ponořený do slavné ruské hudební tradice je celosvětově uznáván jako hudebník s nejvyšším řádem, neúnavně hledající nové podněty kreativního hudebního vyjadřování.

Začal kariéru sólo houslisty již ve věku pěti let. Vyhrál prestižní mezinárodních soutěže, spolupracoval s nejlepšími dirigenty světa, nahrál téměř celý houslový repertoár pro mnoho špičkových nahrávacích společností a získal mnoho prestižních ocenění a nominací včetně Grammy a Gramophone Artist of the Year. Hledajíc zkušenosti přesahující rámec standartního hudebního pojetí, se Vengerov nechal inspirovat mnoha různými hudebními styly a žánry zahrnující baroko, jazz a rock. Premiéroval například violové Tango Rock Concerto od skladatele Benjaminu Yusupova.

Učil se od takových osobností jako jsou Mstislav Rostropovič, Valerij Gergiev, Daniel Barenboim. Vytvořil mnoho kreativních hudebních partnerství s předními světovými umělci (Ida Haendel, Joshua Bell, Alexander Toradze...).

Současně také představuje mladé nadějně sólisty, které obohacuje svými bohatými zkušenostmi a nebývalou štědrotou. Hudební fóra, přednášky a konference jsou nedílnou součástí práce Maxima Vengerova. Je držitelem Čestného doktorátu na mnohých hudebních vysokých školách po celém světě, mimo jiné také na Royal Academy of Music v Londýně.

V roce 1997 se Vengerov stal prvním hudebníkem, který byl organizací UNICEF jmenován Vyslancem hudby (Envoy for Music) , což mu poskytlo jedinečnou příležitost inspirovat děti po celém světě skrze hudbu. Jako velvyslanec této organizace vystupoval Vengerov na koncertech pro děti z Ugandy, Thajska a Balkánu a pomohl získat finanční prostředky na programy, jež podporuje UNICEF. Maestro je patronem projektu MIDGAL v severním Izraeli, jehož cílem je poskytovat dětem z chudých rodin příležitost dozvědět se, jak hrát na hudební nástroj a improvizovat v klasickém a etnickém stylu. Vengerov také podporuje projekt MIAGI v jižní Africe, který spojuje děti různého etnického původu skrze hudbu.²¹

5.2 Vadim Repin

Narodil se roku 1971 v Novosibirsku. Ve věku pěti let začal Vadim Repin hrát na housle a již po šesti měsících vystupoval veřejně. Studoval ve svém rodném městě u Zachara Brona. V sedmi letech debutoval s orchestrem a v jedenácti letech odehrál svůj první recitál v Petrohradě. V roce 1989 se stal nejmladším vítězem v historii nejrenomovanější a nejnáročnější houslové soutěže – Queen Elisabeth v Bruselu. Od té chvíle začal vystupovat s předními světovými orchestry a dirigenty. Je častým hostem festivalů Hollywood Bowl, Tanglewood, Ravinia, Verbier, Rheingau Musik Festival a BBC Proms. K jeho partnerům v komorní hudbě patří Martha Argerich, Yuri Bashmet, Evgenij Kissin, Nikolaj Lugansky, Misha Maisky a Mikhail Pletnev.

²¹ AUTOR NEUVEDEN. *Maxim Vengerov* [online]. [cit. 23.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://www.zakharbronchamber.com/index.php?page=660>

Obdržel mnoho významných ocenění, například německou hudební cenu Echo jako „Instrumentalista roku 1999“, Diapason d'or, Prix Caecilia a Edison Classical Music Award.

Vadim Repin hraje na housle „Von Szerdahely“, jež roku 1736 vyrobil Guarneri del Gesù.²²

5.3 David Garrett

David Garrett, úředním jménem David Bongartz, se narodil v roce 1980 v Aachenu, v rodině německého právníka a americké primabaleríny. Ve čtyřech letech začal hrát na housle pod vedením svého otce, který pracoval také jako učitel houslí. Již ve čtrnácti letech měl smlouvu s Deutsche Grammophon jako exkluzivní umělec. Spolu s Claudiem Abbadem nahrál houslové koncerty W.A.Mozarta. Své umělecké jméno si vzal po matce. Yehudi Menuhin ho označil za „největšího houslistu své generace“. V letech 1990 a 1991 studoval pod vedením Zachara Brona, od roku 1992 u Idy Haendel a od roku 2001 navštěvoval jako student mistrovskou třídu Isaca Perlmana a Isaaca Sterna na Julliard School of Music v New York City. Na studium, které činilo přibližně třicet tři tisíců Euro si Garrett vydělával mimo jiné prací v knihovně, modelingem a jako pouliční umělec.

Během několika dalších let se snažil prosadit jako umělec. Vymyslel koncept svého Cross-Over-Alba, jež vytvořil společně s londýnským hudebním vydavatelstvím DECCA, které ale nakonec desku nevydalo. Garrett však dostával stále více koncertních příležitostí i mimo Evropu. Ke zlomu v jeho kariéře přispěla spolupráce s berlínskou agenturou DEAG, která převzala jeho Cross-Over-Projekt.

²² AUTOR NEUVEDEN. *Vadim Repin* [online]. [cit. 23.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://www.zakharbronchamber.com/index.php?page=663>

V roce 2010 obdržel Garrett cenu Echo Klassik, významnou německou hudební cenu, za špičkové umístění v žebříčku nejprodávanějších desek roku. O rok později, v roce 2011, dostal Echo cenu v kategorii „Nejúspěšnější Music-DVD-Production“ a cenu „Umělec Rock/Pop“. Od roku 2008 do roku 2010 byl zapsán v Guinnessově knize rekordů jako nejrychlejší houslista světa. Během jednoho vystoupení v britské televizní show „Blue Peter“ zahrál od Rimského-Korsakova Let čmeláka bezchybně za pouhých 66,56 sekund, což je asi třináct not za sekundu. Jeho osobní rekord však zdolal roku 2010 Ben Lee, který stejnou skladbu zahrál za 64,21 sekund.

Garrett hraje na housle od Giovanniho Battisty Guadaniniho z roku 1772 a Antonia Stradivariho z roku 1718.²³

5.4 Daniel Hope

Britský houslista Daniel Hope je známý pro svoji muzikalitu a hudební všestrannost. Za více než dvacet svých nahrávek dostal Hope ocenění „Nejlepší britský hráč na smyčcový nástroj po Jacquelin du Pré“ (London Observer), cenu Classical Brit Award, Deutschen Schallplattenpreis, belgickou Prix Caecilia, francouzskou Diapason d'Or, pět cenu ECHO-Klassik-Preis a několik nominací Grammy.

Od roku 2007 je Daniel Hope Exkluzivním umělcem Deutsche Grammophone, pro který nahrál doposud deset nahrávek. Byl žákem legendárního houslového profesora Zachara Brona a dlouhou dobu také spolupracoval s Yehudi Menuhinem. Hrál v nejznámějších světových sálech a byl hostem festivalů Salzburger Festspielen, BBC Proms, Festivals von Luzern, Verbier, Ravinia a Tanglewood. Spolupracoval s významnými dirigenty jako je Kurt Masur, Kent Nagano, Christian Thielemann, Michail Pletnev, Vladimir Ashkenazi a hrál s nejrenomovanějšími orchestry v Berlíně, Drážďanech, Hamburku, Kolíně nad Rýnem, Lipsku, Mnichově, Zürichu, Vídni, Londýně,

²³ AUTOR NEUVEDEN. *David Garrett* [online]. [cit. 24.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://www.zakharbronchamber.com/index.php?page=659>

Birminghamu, Stockholmu, Moskvě, Paříži, Oslu, Izraeli, Bostonu, Chicagu a Torontu.

Daniel Hope je koncertním mistrem několika komorních těles, jako například Chamber Orchestra of Europe a Camerata Salzburg. Jeho zájem o moderní hudbu ho přivedl do styku se skladateli György Kurtágem, Alfredem Schnittke a Tóru Takemitsu. Je uměleckým vedoucím festivalu Festspiele Mecklenburg-Vorpommern a Associate Artistic Director Savannah Music Festivals (USA).

Daniel Hope hraje na nástroj „Ex-Lipinski“ z dílny Guarneri del Gesù vyrobený roku 1742.²⁴

5.5 Vadim Gluzman

Narodil se na Ukrajině v roce 1973. Na housle začal hrát ve věku sedmi let. Velkou část dětství strávil v Lotyšsku, kde studoval u Romana Šně a později v Rusku u Zachara Brona. V roce 1990 se s rodinou přestěhoval do Izraele, kde se jeho profesorem stal Yair Kless. Dále studoval ve Spojených státech u Arkady Fomina v Dallasu na Julliard School u Dorothy DeLay a Masao Kawasaki. Setkal se také s Isaacem Sternem, který se stal jeho významným učitelem a jejich spolupráce trvala až do Sternovy smrti v roce 2001. V roce 1994 obdržel prestižní ocenění Henryk Szeryng Foundation Career Award.

Gluzman pravidelně vystupuje s významnými orchestry jako je Berlínská filharmonie, Boston Symphony, Cleveland Orchestra, Chicago Symphony, Israel Philharmonic, London Philharmonic, a Leipzig Gewandhaus. Spolupracoval s mnoha významnými dirigenty: Christoph von Dohnányi, Tugan Sokhiev, Sir Andrew Davis, Neeme Järvi, Michael Tilson Thomas, Semyon Bychkov, Jukka-

²⁴ AUTOR NEUVEDEN. *Daniel Hope* [online]. [cit. 24.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://www.zakharbronchamber.com/index.php?page=664>

Pekka Saraste, Paavo Järvi, Hannu Lintu, Peter Oundjian. Je hostem festivalů Verbier, Tanglewood, Ravinia, Lockenhaus a The North Shore Chamber Music Festival v Chicagu, který založil se svojí ženou, klavíristkou Angelou Yoffe, která je také jeho koncertní partnerkou.

Gluzmanovo mimořádné hudební umění oživuje houslové tradice 19. a 20. století. Jeho široký repertoár zahrnuje také moderní hudbu. Hraje na housle „ex-Leopold Auer“ od Stradivariho z roku 1690.²⁵

5.6 Tamaki Kawakubo

Virtuózní houslistka Tamaki Kawakubo, stříbrná medailistka Čajkovského houslové soutěže 2002, vítězka „Pablo Sarasate International Violin Competition“, je již ve svém raném věku „veteránkou“ koncertních pódíí. Na housle začala hrát ve věku pěti let v Los Angeles. Studovala u Roberta Lipsetta na R.D.Colburn School of Performing Arts v Los Angeles, u Dorothy DeLay a Masao Kawasaki na Julliard School a u Zachara Brona na Musikhochschule Köln.

Kawakubo se rychle zapsala do podvědomí světové hudební scény jako působivá umělkyně s mistrovskou technikou a širokým zvukovým spektrem od sametově jemného až po úchvatně dramatický. Vystupovala s předními světovými orchestry: Los Angeles Philharmonic, Rochester Philharmonic, Naples Philharmonic, Detroit, Houston, Fort Worth, Cincinnati, Toledo, Quebec, Baltimore, New York Chamber, San Francisco, Syracuse, North Carolina, Greensboro, Tucson, San Diego, Tacoma, Spokane, Honolulu a Winnipeg Symphonics.

²⁵ AUTOR NEUVEDEN. *Vadim Gluzman* [online]. [cit. 24.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://vadimgluzman.com/biography/>

Spolupracovala s dirigenty jako je Michael Tilson Thomas, Larry Rachleff, Gerard Schwarz a vystupovala na festivalech „Schleswig-Holstein Musikfestival“, „Ravinia Festival“ v Chicagu, „Mostly Mozart Festival“ v New Yorku. V roce 1997 získala Avery Fischer Career Grant.

Tamaki Kawakubo hraje na „Cathedral“ Stradivari z roku 1707.²⁶

5.7 Daishin Kashimoto

Daishin Kashimoto je houslista japonského původu narozený v Londýně v roce 1979. Na housle začal hrát ve třech letech v Tokyu. Poté se s rodinou přestěhoval do New Yorku, kde byl ve věku sedmi let přijat do přípravného oddělení Julliard School jako nejmladší student a obdržel Edward John Noble Foundation Scholarship. Později se přestěhoval do německého Lübecku, kde studoval pod vedením Zachara Brona na Lübeck Musikhochschule. Ve svých studiích pokračoval u profesora Rainera Kussmaula, bývalého koncertního mistra Berlínské filharmonie, na Staatliche Hochschule für Musik ve Freiburgu, kde svá studia ukončil v roce 2005. Daishin odehrál svůj první recitál v devíti letech a ve stejném roce poprvé vystoupil jako sólista s New York Symphonic Ensemble v New Yorku.

Od té doby vystupoval v mnoha městech USA, Evropy a Asie. Hrál s nejuznávanějšími orchestry světa jako je Ruský státní symfonický orchestr, Petrohradská filharmonie, Rozhlasový symfonický orchestr v Cologne, Frankfurtu a Moskvě, Orchestre National de France, Orchestre de la Suisse Romande, Česká filharmonie, Pražský symfonický orchestr, Bamberger Symphoniker, NHK Symphony Orchestra. Boston Symphony. Spolupracoval s dirigenty: Mariss Jansons, Semyon Bychkov, Michel Plasson, Vladimir Fedosejev, Hugh Wolff, Evgenij Svetlanov, Lord Yehudi Menuhin, Marek

²⁶ AUTOR NEUVEDEN. *Tamaki Kawakubo* [online]. [cit. 25.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://www.zakharbronchamber.com/index.php?page=662>

Janowski, Heinz Holliger, Seiji Ozawa, Lorin Maazel, Heinrich Schiff, Charles Dutoit, Jiri Kout, Myung-Whun Chung, Yuri Temirkanov.

Od roku 2009 je prvním koncertním mistrem Berlínské filharmonie.

Jako mimořádný a vášnivý komorní hráč pravidelně spolupracuje s významnými umělci jako je Yuri Bashmet, Konstantin Lifshitz, Myung-Whun Chung, Itamar Golan, Claudio Bohórquez, Yefim Bronfman, Shlomo Mintz, Tabea Zimmermann, Paul Meyer, Antoine Tamestit, Jian Wang, Eric Le Sage, Misha Maisky, Jing Zhao a dalšími.

Je držitelem první ceny na 6th Menuhin International Junior Violin Competition v Anglii v roce 1993, International Competition for Violinists Cologne 1994, a nejmladším vítězem v historii International Fritz Kreisler Violin Competition ve Vídni a Marguerite Long-Jacques Thibaud International Competition pro housle a klavír v Paříži v roce 1996. V roce 1999 podepsal Daishin Kashimoto smlouvu s nahrávací společností Sony Classical a vydal desku ve spolupráci s klavíristou Itamarem Golanem a Brahmsův houslový koncert s Dresdner Staatskapelle a dirigentem Nyung-Whun Chung.²⁷

5.8 Chloe Hanslip

Chloe studovala deset let pod vedením Zachara Brona. Jejími dalšími pedagogy byli Salvatore Accardo, Ida Haendel a Gerhard Schulz.

V roce 2002 debutovala na festivalu BBC Proms, vystupovala v nejznámějších sálech Anglie (Barbican, Royal Festival Hall, Royal Albert Hall, Wigmore Hall) , Evropy (Vídeňský Musikverein, Louvre, Salle Gaveau, Ermitáž v Petrohradě) a také Carnegie Hall, Metropolitan Arts Space

v Tokyu a Seoul Arts Centre.

²⁷ AUTOR NEUVEDEN. *Daishin Kashimoto* [online]. [cit. 25.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://www.zakharbronchamber.com/index.php?page=665>

Hrála za doprovodu Moskevského státního symfonického orchestru, Symphonyorchester des Bayerischen Rundfunks, Beethoven Orchester Bonn, BBC National Orchestra of Wales, Lahti Symphony, Norwegian Radio Symphony, Real Filharmonia Galicia, Vienna Tonkünstler Orchester, City of Birmingham Symphony, Hamburg Symfoniker, Helsingborg Symphony, a Tampere Philharmonic, Detroit Symphony, Cincinnati Symphony, Tokyo Symphony, Malaysia Philharmonic, Singapore Symphony Orchestra, London Philharmonic Orchestra, Houston Symphony, Pražský symfonický orchestr.

Spolupracovala s dirigenty: Mariss Jansons, Sir Andrew Davis, Leonard Slatkin, Paul Daniel, Paavo Järvi, Pavel Kogan, Leif Segerstam, Gerard Schwarz, Claus Peter Flor, Martyn Brabbins, Stefan Blunier, Michail Jurowski, Jeffrey Tate, Miguel Harth-Bedoya, Stefan Solyom a Hannu Lintu.

Jako komorní hráčka pravidelně vystupuje na festivalu Kuhmo Chamber Music Festival ve Finsku a Prussia Cove Open Chamber Music, kde spolupracuje se Stevenem Isserlisem a Gerhardem Schulzem.

Chloe hraje na housle Guarneri del Gesù z roku 1737.²⁸

²⁸ AUTOR NEUVEDEN. *Chloe Hanslip* [online]. [cit. 26.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://www.zakharbronchamber.com/index.php?page=661>

6. Rozhovory s žáky Zachara Brona a jejich koncerty v Čechách

Při prostudování informací na webových stránkách jsem našel zajímavé recenze a rozhovory Bronových žáků, kteří vystupovali v Česku. Vybral jsem pět nejzajímavějších.

6.1 Rozhovor s Chloë Hanslip

Britská houslistka Chloë Hanslip, dívka s vizáží porcelánové panenky, okouzila publikum na festivalu v Kutné Hoře. Ve věku, kdy většina jejích vrstevníků tápe, co by měla v životě dělat, je Chloë respektovaná umělkyně, která má za sebou řadu vynikajících nahrávek a koncertů, kalendář plný prestižních destinací, a co dělá, dělá naplno a s láskou. Po koncertech v Kutné Hoře relaxovala s detektivkou a u své oblíbené čokolády.

Při jaké příležitosti jste se setkala s violoncellistou Jiřím Bártou a jak vás přemluvil, abyste navštívila jedno relativně malé městečko v Čechách?

„Potkali jsme se na festivalu ve finském městě Kuhmo, je to už spoustu let, tam jsme společně pracovali na nonetu Bohuslava Martinů. Také jsme vystupovali v Praze na Strunách podzimu a ve Slavkově. Jsem ráda, že jsem kývla na pozvání do Kutné Hory, protože je to nádherné město. A pracovat s Jiřím Bártou, Konstantinem Lifschitzem a ostatními je prostě špička. Mám českou hudbu ráda, Martinů mě uchvátil a Dvořákův kvartet, který jsme včera provedli, hlavně jeho druhá věta, to je něco tak neuvěřitelně nádherného a nostalgického. Bylo to intenzivní zkoušení, jsme různí lidé se spoustou nápadů, takže to bylo náročné, ale to se mi právě na tom líbí, je to zároveň nesmírně obohacující a užijeme si i legraci.“

Stává se vám často, že se vyskytujete v podobných lokalitách?

„To je různé. Festivaly komorní hudby se i po světě pořádají v malých městech a mně se to líbí, tvoří to jejich specifičnost.“

Nemíváte v tuto dobu spíš prázdniny?

„Většinou ne, vlastně moc volna během roku nemám, ale obvykle si sem tam beru dva týdny nebo týden volna. Snažím se během odpočinku na housle opravdu ani nesáhnout. Nejde jen o to, že svaly rukou potřebují relaxovat, ale musí si odpočinout hlavně uši. Sluch se vám během hodin cvičení postupně vyladí na jednu věc, a když se po týdnu vrátím, slyším něco úplně jiného.“

Jste ještě velmi mladá a už máte za sebou imponující kariéru. Kdy přišel ve vašem životě okamžik přerodu z nadaného dítěte v profesionálku?

„Nikdy jsem o sobě neuvažovala jako o nějakém zázračném dítěti, prostě jsem jen dělala, co mě bavilo: hrát na housle, koncertovat, setkávat se s muzikanty a lidmi vůbec, navštěvovat zajímavá místa... Takže ten okamžik, o kterém mluvíte, nemohl nastat, pokračuji v tom, na co jsem byla od malička zvyklá, a považuji to za velké štěstí.“

Takže cesta k hudbě musela být pro vás velmi přirozená. Přivedli vás na ni rodiče?

„Vzala jsem housle do ruky, když mi byly dva roky. Rodiče nejsou muzikanti, ale mají oba hudbu velmi rádi. Babička z matčiny strany byla klavíristka a taky moje sestra hraje výborně na klavír.“

Taky jste měla štěstí na učitele. Jakým způsobem vyučuje Zachar Bron, u nějž jste strávila deset let?

„Jeho styl vyučování spočíval v tom, že předváděl, jak to sám vidí, neustále nám hrál. Nikdy jsme necvičili stupnice, technické problémy vždycky vycházely ze skladeb samotných – když se tam vyskytla obtížná pasáž, ukázal mi deset způsobů, jak ji cvičit. Inspiroující je slovo, které jeho osobnost asi nejlépe vystihuje.“

Sólisté se také mohou hodně naučit od dirigentů...

„Samozřejmě, v té souvislosti musím zmínit Marisse Jansonse. Ale také mě hodně dali Pavel Kogan, Leonard Slatkin, Paavo Järvi... I když spolu nemusíme nutně probírat detaily skladby, stačí sledovat způsob, jak vedou tutti, a člověk je rázem bohatší o zkušenost. Na hudbě se mi líbí právě to, jak je pokaždé jiná, žádný koncert není stejný jako předchozí. Je to jazyk, kterému rozumí všichni, bez ohledu na to, jaké jsou národnosti nebo věku.“

Máte maličké ruce. Není to pro houslistku handicap? Ne že by to na pódiu bylo znát – působíte velmi nenuceně...

„To jsou ta léta dřiny, protože mám opravdu malé ruce a krátké prsty. Musela jsem levou hodně trénovat.“

Nahrála jste houslový koncert Johna Adamse, premiérovala díla Joha Tavenera nebo Andrewa Lloyd-Webbera. Máte k hudbě 20. století a té současné větší zálibu než například v romantické?

„Kdybych si měla vybrat, kterou epochu v dějinách hudby preferuji, byl by to asi počátek 20. století. Šostakovič a Prokofjev jsou asi mí nejoblíbenější skladatelé, v jejich hudbě se cítím jako doma. Ale romantické koncerty mě samozřejmě taky baví. Chystám se teď například dělat Čajkovského v Bonnu.“

A vaše další letní plány?

„Teď mám v hlavě trochu prázdno, počkejte... Čeká mě zajímavý zájezd do Ázerbajdžánu, na to jsem hodně zvědavá, pak recitály v USA.“

Máte raději živé koncerty, nebo studiové natáčení?

„Obojí má něco do sebe. Miluji nahrávání. Ve studiu si člověk může dovolit větší piana, nemusíte se ohlížet na to, jestli vás slyší vzadu v sále. Celý proces stříhání, poslouchání verzí, to mě zajímá. Na druhou stranu živé vystoupení má v sobě obrovskou energii, zvláště s orchestrem, kdy máte za zády sedmdesát lidí a společně děláte hudbu. To je magie.“

Pamatujete si své vůbec první veřejné vystoupení?

„Ne tak docela. To vůbec první se uskutečnilo, když mi byly tři roky, hrála jsem tenkrát písničku Twinkle Twinkle Little Star. Ale rok nato jsem vystoupila v Southbank Centre a z toho se, myslím, zachovalo nějaké video.“

Jak jste získala svůj současný nástroj z dílny Guarneriho del Gesù?

„Bylo to velké štěstí. Tyhle housle mám už čtyři roky, předtím jsem rychle vystřídala řadu sice vynikajících nástrojů, ale někdy nastaly chvíle, kdy jsem nevěděla, na co budu hrát příští koncert. Díky několika skvělým lidem, kteří mě chtějí podpořit, mám jistotu, že deset let mám na co hrát. Sama jsem do toho také vložila peníze. Je to fantastická investice – ta se nikdy neznehodnotí. O historii nástroje toho bohužel moc nevím, i když bych strašně ráda, ale musím respektovat, že předchozí vlastník chce zůstat v utajení. Housle byly vyrobené v roce 1737, takže musí mít za sebou obdivuhodný příběh. Třeba se ho jednou dozvím.“

Dá se popsat, čím jsou právě tyto housle výjimečné?

„Pokusím se – spočívá to v jejich neuvěřitelném barevném spektru. Můžete si s nimi dělat, co se vám zlíbí. Mají schopnost hovořit velmi tiše a zároveň mají velmi nosný tón ve forte.“

Nelituje občas, že většina lidí vašeho věku si užívá relativně bezstarostného studentského života? Zatímco vy máte závazky, zodpovědnost...

„Nezávidím nikomu ani trochu. To, co dělám, považuji za obrovské privilegium a jsem za to vděčná, rodině i všem okolo, kteří mi věří a podporují mě. Nevím, jestli je můj život lepší, nebo horší, než mají ostatní, ale jsem opravdu šťastná.“²⁹

²⁹ HRADECKÁ, Dita. *Chloë Hanslip - za zázračné dítě jsem se nikdy nepovažovala* [online]. [cit. 29.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://www.casopisharmonie.cz/rozhovory/chloe-hanslip-za-zazracne-dite-jsem-se-nikdy-nepovazovala.html>

6.2 Rozhovor s Vadimem Gluzmanem

Vadim Gluzman je houslistou, který naplňuje přední koncertní sály po celém světě. Jeho talent byl už v počátcích kariéry tak průrazný, že mu chicagská Stradivariova společnost (The Stradivari Society of Chicago, pozn.red.) ve věku 23 let zapůjčila cenné mistrovské housle vyrobené Antoniem Stradivarem, které v 19. století patřily do majetku legendárního houslisty Leopolda Auera. Z jeho třídy vzešli Jasha Heifetz, Mischa Elman, Adam Han-Gorski a mnoho dalších, a sám Auer studoval u slavného Josepha Joachima. Už jenom vědomí původu nástroje Vadima Gluzmana dojde snad každého znalce a milovníka houslové literatury... Ačkoliv Vadim Gluzman je díky svému nástroji i stylu hry spíše symbolem pokračující linie tradiční ruské houslové školy, je zároveň interpretem, který je stále častěji spojován s interpretací hudby žijících autorů. Ve dnech 30. a 31. března se v rámci abonementních koncertů Janáčkovy filharmonie Ostrava představí v sólovém partu houslového koncertu Tala gaisma (Vzdálené světlo) lotyšského autora Pēterise Vaskse, rezidenčního skladatele letošní 63. sezony. Vedení Janáčkovy filharmonie Ostrava rezidenci tohoto vynikajícího skladatele dokonale využilo. Patří totiž mezi skladatele, jejichž dílo Vadim Gluzman s oblibou interpretuje.

O vás je známo, že často uvádíte světové premiéry a publiku rád představujete novou hudbu. V případě Vasksova houslového koncertu je váš výběr poněkud překvapující, protože Vask toto dílo původně komponoval pro Gidona Kremera. Proč jste tento koncert zařadil do svého repertoáru?

„Hudba Pēterise Vaska je mi všeobecně velmi blízká. Je pro mne těžké vysvětlit, proč se mi líbí, ale možná je to z části i tím, že jsem celé dětství prožil v Lotyšsku. Ačkoliv nejsem rodilý Lotyš, Vasksova hudba je proto částí mé osobnosti. Pēteris Vask je jedním z mála současných skladatelů, kteří se nebojí být sami sebou. Vasksovi nezáleží na tom, co je populární nebo módní, jaké jsou současné trendy... Je svůj, předává hudbou to, co cítí a co má rád on sám. Vask je díky vlivu svého otce velmi duchovně založený člověk. Jak ale sám říká, jeho hudební i duchovní inspirace vychází více než z filozofie náboženství přímo z přírody, z její čistoty. Vask je zároveň hrdý Lotyš. Je hrdý na lotyšskou přírodu, moře, lotyšskou kulturu i hudbu... To se zrcadlí i v jeho hudbě. Je jedním z nejupřímnějších a nejčistších lidí, které jsem kdy potkal. Za totality prožíval velmi těžké období. Jeho otec byl baptistický kněz a byl často vězněný.

Koncert Tala gaisma není na světových pódíích novinkou. Byl zkomponován už před 20 lety krátce po rozpadu Sovětského svazu. Přesný překlad názvu koncertu je „Vzdálené světlo“. Při poslechu hudby máme pocit vzdáleného mihotavého světla jako naději pro lepší budoucnost. Ano, je to hudba o naději a je velmi silná. Oslovuje přímo mé srdce a vím, že podobně ji vnímá i mnoho jiných lidí, ať už to jsou hudebníci na pódiu nebo publikum v hledišti.“

Koncert ale vznikl na přímý popud Gidona Kremera. Vnímáte v této hudbě Kremerův vliv?

„Ano, určitě, ale nesmíme zapomenout, že Johannes Brahms psal svůj houslový koncert přímo pro slavného Josepha Joachima a Šostakovič zase pro Davida Oistracha... Když se podíváte na rukopis Brahmsova koncertu, vidíte, jak Joachim fyzicky psal přímo do partitury a jak vznik koncertu přímo ovlivňoval, je to neuvěřitelné! Stručně řečeno, měli bychom být Joachimovi, Oistrachovi i Kremerovi vděční. Tyto spolupráce vynikajících skladatelů a interpretů, kteří přímo ovlivňovali vznik koncertů a jejich hudební obsah, byly z historického hlediska velmi významné a přitom zcela přirozené.“

Velkou roli tu jistě hraje i osobní kontakt, přátelství. Znáte Pēterise Vaska osobně? Měl jste možnost s ním na interpretaci koncertu pracovat?

„Ano, znám se s ním osobně a jeho hudbu hraji, jak jen mohu. Všeobecně řečeno, vždy se snažím osobně se setkat se skladateli a úzce s nimi během přípravy jejich díla spolupracovat. Většinou se mi to daří. Když jsem koncert Tala gaisma poprvé studoval, jel jsem za Pēterisem a několik hodin jsme společně na díle pracovali.“

S jakými skladateli nejčastěji spolupracujete?

„Určitě bych rád ze všeho nejdříve zmínil úžasnou Leru Auerbach. Je původem ze Sovětského svazu a emigrovala do USA, když jí bylo patnáct nebo šestnáct let. Byla jednou z posledních, kteří z bývalého SSSR emigrovali. Dnes patří mezi nejoblíbenější a nejvíce hrané skladatele. Na posledním ročníku slavného festivalu BBC Proms v Londýně jsem hrál její novou Symfonii č. 3 pro housle, sbor a orchestr. A například právě letos v březnu hraje premiéru jejího houslového koncertu Leonidas Kavakos v New Yorku s Newyorskou filharmonií... Ale co se týká dalších skladatelů, mezi nimi je zcela určitě Američan Michael Doherty, původem ruská skladatelka Sofia Gubajdulina a rodák z Gruzie, Giya Kancheli. Právě teď se ale připravuji na další světovou premiéru Dvojkonzertu

pro housle a violoncello od uznávané petrohradské rodačky Eleny Firsové. Dílo uvedu v červnu s vynikajícím německým violoncellistou Johannesem Mozrem a Německým symfonickým orchestrem Berlín."

Jaké jsou vaše osobní zkušenosti z hlediska ochoty uvádět hudbu žijících autorů ze strany dramaturgů, pořadatelů a uměleckých ředitelů? Bohužel často končí snaha o uvádění soudobé hudby právě u nich...

„Ano, všeobecně je skutečně tendence soudobou hudbu příliš nezařazovat. Je to ale komplexní problém. Velmi jednoduše řečeno, je opravdu hodně uměleckých ředitelů, jejichž cílem jsou především naplněné sály a vysoké prodeje vstupenek. Dramaturgie je ale otázka důvěry. Velmi často odmítavý postoj některých uměleckých ředitelů a jejich neochota soudobou hudbu riskovat souvisí s jejich minulými nedobrymi zkušenostmi. Je to těžké generalizovat... Mám velké štěstí, že jsem s některými uměleckými řediteli navázal dlouhodobé osobní vztahy. Důvěřují mému vkusu a ví, že když navrhnou nějaké dílo soudobého autora, bude to kvalitní a zajímavá hudba. Díky tomu jsem schopen zařadit a interpretovat na mnoha koncertech novou hudbu, které hluboce věřím a uvědomuji si její kvality. Mohu tak přirozeně přimět publikum, aby tuto hudbu poznávalo spolu se mnou.“³⁰

³⁰ VEJVODOVÁ, Markéta. *Vadim Gluzman: Pokud studuji nové dílo, vždy se snažím se skladateli spolupracovat* [online]. [cit. 29.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://www.casopisharmonie.cz/rozhovory/vadim-gluzman-pokud-studuji-nove-dilo-vzdy-se-snazim-se-skladateli-spolupracovat.html>

6.3 Rozhovor s Maximem Vengerovem

Houslista Maxim Vengerov je už českému publiku znám nejen z nahrávek. Po jeho nedávném pražskojarním recitálu s klavírem letos přijíždí na pozvání téhož festivalu znovu, aby přednesl velmi nezvykle koncipovaný večer - bude hrát pouze skladby pro sólové housle. Maxim Vengerov poskytl při této příležitosti HARMONII exkluzivní rozhovor, který se mohl uskutečnit díky telefonnímu spojení.

Začal jste svou nahrávací kariéru impozantní řadou záznamů velkých koncertních děl, která byla vydávána přibližně dvě za rok. Nyní se tato řada pozastavila, zpomalila, a vaše síly jsou napřeny více k nahrávání skromnější, komornější hudby. Už jste unaven velkými koncerty, nebo si je už nepřeje vaše nahrávací společnost?

„Jedním z důvodů je, že i když je tento repertoár vcelku rozsáhlý, já jsem chtěl změnu. Vždy jsem chtěl dělat více komorní hudby. Nyní chci nahrát sólovou desku, která bude nahrána na dvou nástrojích: mých "normálních" stradivárkách a na barokních houslích.“

Jaká přesně je dramaturgie této další nahrávky?

„Je to Ysaÿe, Paganini a potom také Bach na staré housle.“

Jaká je vaše zkušenost se starými houslemi? Jak dlouho se jimi zabýváte?

„Hraji na ně nyní přes dva roky. Dělán to pravidelně, takže je to teď moje „druhé povolání“.“

Střídáte nástroje také během koncertu?

„Samozřejmě.“

Je to technický problém?

„Nejprve to pro mě bylo velmi zvláštní. Ted' už jsem si zvykl a cítím se při tom velmi pohodlně. Hraji na starý italský nástroj. Vše, co používám, je originální. Musel jsem se naučit hlavně odlišnému, menšímu tlaku na nástroj.“

Jak jste přišel na myšlenku hrát také na barokní housle? Pro interpreta, který absolvoval už první fázi své úspěšné kariéry na "moderní" nástroj, je to docela neobvyklé, nemyslíte?

„Vždycky jsem se chtěl více věnovat Bachovi. A mému nástroji pro jeho interpretaci vždycky něco chybělo. Vždycky mi na nich v Bachovi scházely barvy. Na barokní housle se dá realizovat to, co jsem si představoval. Až uslyšíte barokní housle, pochopíte, proč je mám tak rád. Ostatně já rád hraji na různé nástroje. V letošním roce budu také poprvé nahrávat na violu, což jsem nikdy předtím nedělal.“

Objevil jste něco při interpretaci Bacha na starý nástroj, co by vám předtím nikdy nepřišlo na mysl?

„Hlavně tento nástroj po mně vyžaduje novou smyčcovou techniku a jiné frázování. Také není potřeba tolik vibrata, protože střevové struny vibrují samy o sobě více než kovové.“

Uslyšíme vás hrát na starý nástroj také v Praze?

„Ano, nahrávám totiž onu sólovou desku vzápětí po svém pražském vystoupení. Bude to pro mě poslední příležitost si tento repertoár zahrát živě.“

Není zcela běžné hrát úplně sólový koncert, bez orchestru, bez klavíru. Jaké jsou vaše zkušenosti s touto formou a jak při ní udržujete publikum v napětí?

„Před dvěma lety jsem tento typ koncertu hrál ve všech velkých městech - v Londýně, v Paříži a v mnoha dalších. Zkušenost ukazuje, že publikum miluje housle, že nepotřebuje klavírní doprovod.“

Jaký je rozdíl při dramaturgii koncertu pro sólové housle oproti komornímu koncertu s doprovodem?

„V první řadě je repertoár pro sólové housle velmi zvláštní. Třeba Ysaŕovy sonáty jsou velmi koncentrované ve struktuře a v barvě a vyžadují od interpreta velké vydání sebe sama a energii. A když stojíte na jevišti sám před posluchači, oni vám také svým způsobem odpovídají. Koncentrace u sólového koncertu je tudíž větší než u recitálu s klavírním doprovodem. Pozornost je přitahována pouze na housle, protože se jedná o jistý typ "one man show".“

Připravujete se nějakým zvláštním způsobem na natáčení sólové desky? Musí to být zvláštní pocit stát ve studiu sám bez odezvy jiných hudebníků.

„Já s nahráváním nemám problémy, užívám si ho a těším se na něj. Absence publika mi nevádí, to si představuji.“

V Praze budete hrát také sólovou sonátu Rodiona Ščedrina. Mohl byste říci něco více o této ne úplně známé skladbě?

„Tato kompozice byla napsána speciálně pro Bachovo výročí. Ne přímo pro mě, ale vybral jsem si ji, protože používá citáty z Bacha a můj program celý krouží kolem něj. Ščedrin vybral citáty z První sonáty a z Partit . Skladba je vybudována na principu tématu a variací. Používá princip ozvěny, a proto se jmenuje "Echo ". Je to velmi velmi obtížná kompozice. Je technicky náročná, virtuózní a vyžaduje od hráče hodně cvičení.“

Jaké jsou vaše další nahrávací plány po uzavření tohoto sólového projektu?

„Bude to pak Brittenův Koncert pro violu , pak se předpokládá kompletní nahrávka všech Bachových sonát a partit na barokní housle a pak se opět vrátím ke koncertům - Lalově a Saint-Saënsově.“³¹

³¹ SRNKA, Miroslav. *Staré a nové housle Maxima Vengerova* [online]. [cit. 29.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://www.casopisharmonie.cz/rozhovory/stare-a-nove-housle-maxima-vengerova.html>

6.4 Rozhovor s Vadimem Repinem

MHF Dvořákova Praha letos přináší zcela nové dramaturgické pojetí. Milovníky hudby letos jistě potěší samostatná řada zahraničních orchestrů, koncertní provedení první Dvořákovy opery Alfred, rozsáhlá komorní řada, nedělní matiné zaměřená na pražský a vídeňský klasicismus, debutový „Den D“ nebo „Rodinný den“ s jedinečným představením dua hudebních komiků Igudesman & Joo. Páteř celého festivalu je ale bezpochyby orchestrální koncertní řada „Dvořák Collection“, na které letos postupně zazní Dvořákovy liché symfonie. Jádrem celé řady je v podobě celkem tří koncertů svěřeno České filharmonii s Jiřím Bělohlávkem. V centru zájmu ale bude zajisté koncert, který Dvořákovou Symfonií č. 9 „Z nového světa“ celou řadu uzavře v interpretaci Velkého symfonického orchestru P. I. Čajkovského s dirigentem Vladimírem Fedosejevem. První polovina koncertu ale bude potěšením pro všechny milovníky houslí. V roli sólisty se 16. září ve Dvořákově síni pražského Rudolfiny představí jeden z nejvýznamnějších houslistů současnosti Vadim Repin (narodil se 31. 8. 1971 v Novosibirsku). Jeho příjezd je očekáván s napětím. Není divu. Naposledy se v Praze představil na MHF Pražské jaro před 10 lety. Již tehdy byl světovou hvězdou. Náš telefonický rozhovor proběhl počátkem června mezi Prahou a italskou Ravennou.

Pane Repine, v těchto dnech koncertujete na slavném festivalu v Ravenně, městě, které je doslova uprostřed slavné italské riviéry... Nemohu si na úvod odpustit otázku, jak se právě vy, rodák z Novosibirsku, cítíte v horkém italském podnebí?

„Víte, dnes máme i na Sibiři tak teplo, že to vůbec neodpovídá všeobecnému povědomí o mrazivém sibiřském počasí. Tento rok na jaře jsem poprvé v Novosibirsku organizoval svůj Transsibiřský festival umění (Trans-Siberian Art Festival, pozn. red.) a už koncem dubna jsme měli 21°C. To bylo opravdu překvapení, ale i potvrzení, že se počasí mění na celém světě...“

Jak dlouho jste o vlastním festivalu ve svém rodném městě snil? Vždyť jste právě z Novosibirsku odešel za svou kariérou krátce po získání 1. ceny na mezinárodní Soutěži královny Alžběty v Bruselu v roce 1987. Tehdy se před vámi otevřel celý svět...

„Nebyl to spontánní nápad. Už mnoho let jsem byl žádán, abych podobný festival založil. Ale jednak jsem nebyl pro podobný projekt sám připraven, a hlavně jsem neměl to hlavní. Totiž nový koncertní sál, který byl pro organizaci festivalu naprosto zásadní a pro naše koncerty i představení jsme ho maximálně využili. Právě letos byla v tomto sále zahájena první koncertní sezona a náš festival slavnostní otevření sálu ještě více zviditelnil. Transsibiřský festival umění vychází z vize vytvořit projekt, který by oživil nejen klasickou hudbu v podobě orchestrálních a komorních koncertů, ale který ze svého středu pomůže rozvíjet také další oblasti umění ve vzájemném prolínání nebo zcela samostatně. Podobně jako když z kmene velkého stromu raší mnoho větví. Na programu proto byla také nádherná hudebně-taneční představení, prováděla se opera, promítaly dokumentární filmy o významných uměleckých osobnostech... Měli jsme také koncerty pro děti a mládež, na kterých významní umělci vystupovali s mladými talentovanými hráči. Je to festival, který zastřešuje mnoho uměleckých směrů, a doufáme, že během let bude mít každá z těchto oblastí svůj další samostatný rozvoj.“

Ostatně jména umělců mluví za vše – Aleksey Igudesman, Didier Lockwood, Nikolaj Luganskij, Olga Borodina, Mario Brunello, Kent Nagano, Valery Gergiev, a vedle Novosibirského filharmonického orchestru také English Chamber Orchestra... a samozřejmě v mnoha programech jste také účinkoval vy jako sólista a komorní hráč. Vaše manželka Svetlana Zakharova je v současnosti primabalerínou Velkého divadla v Moskvě. Spolupracovala s vámi na přípravě festivalových hudebně tanečních projektů?

„Ano, účinkovali jsme spolu v našem prvním společném představení, které jsme si poprvé vyzkoušeli už na krásném hudebním festivalu Luna Classics v Saint-Prex ve Švýcarsku v roce 2013. Jeho pořadatel si tak moc přál, abychom společné představení vytvořili, že jsme ani neměli moc na výběr a do přípravy jsme se nakonec skutečně pustili... (smích). Právě tento program jsme předvedli také na našem prvním ročníku Transsibiřského festivalu umění v Novosibirsku a zrovna včera také na festivalu v italské Ravenně (představení „Pas de deux for Toes and Fingers“, 5. června 2014, pozn. red.). Víte, tanečníci samozřejmě tančí na hudbu a většinou mají nádherné programy. Ale bohužel už tak často nevidáme skutečný dialog mezi pohybem, hudbou a samotnými umělci. To je zcela klíčový moment, který jsme chtěli dále rozvinout a vytvořit něco nového. Program je připravený na nejrůznější hudební styly – počínaje Bachem

a Albinonim až k hudbě 20. století. Zazněl například Maurice Ravel nebo Arvo Pärt. Samotný výběr hudby je velmi zajímavý, přitom se jedná o celé představení. Na pódiu máme komorní orchestr, já hraji na housle a moje manželka tančí. Ale nejen jako sólistka. Přizvala několik svých tanečních partnerů z předních ruských divadel v Moskvě a Petrohradu. Snažili jsme se poselství každé skladby sdělit dvěma způsoby – v zaměření na samotný pohyb a na zvuk. Jedna věc je totiž vaše vlastní hudební interpretace, druhá samotný puls pohybu, kdy se jako hráč musíte s tanečnicí respektovat a přitom se vzájemně inspirovat. Podařilo se nám vytvořit skutečný dialog a myslím, že výsledek byl velmi zajímavý. Pro mne to byl skutečně mimořádný zážitek. Velmi si tohoto projektu vážím. Myslím, že je opravdu jedinečný."

Proč má vlastně festival název „Transsibiřský“? Znamená to, že se nakonec koncerty konají nejen ve zmiňovaném novém sále v Novosibirsku?

„Ano. Koncerty jsou nejen v Novosibirsku, ale i v dalších okolních městech, která leží na trase transsibiřské magistrály. Chceme ale jít ještě dále. Transsibiřská magistrála je tak dlouhá a tak významná. Plánujeme postupně zapojit co nejvíce významných měst, která leží po celé trase. Především místa, která mají v oblasti hudby a umění všeobecně velkou tradici. Všude tam chceme uvádět naše programy, které otevírají dveře k rozvoji všech uměleckých žánrů, včetně malířství."

Ostatně transsibiřská magistrála je dlouhá přes 9298 km, tak to máte pro organizaci mezinárodního hudebního festivalu opravdu velký prostor... Když jsme u těch vzdáleností, mohu se zeptat, kde vlastně v současnosti žijete a jak často se do Novosibirsku vracíte?

„Je to tak, že mým domovem bude samozřejmě vždy Novosibirsk. To je místo, kde mám své kořeny. Ale momentálně s rodinou žiji mezi Vídní a Moskvou. Vídeň je uprostřed Evropy... a co se týká Moskvy, jsem Rus a samozřejmě budu mít po celý život potřebu v Rusku také pobývat. A je to pro mne pochopitelně i radost."

Na Dvořákově Praze provedete Koncert pro housle a orchestr č. 2 g moll, op. 63, Sergeje Prokofjeva. Pokud máte ke své vlasti takovýto hluboký vztah, týká se to všeobecně také ruské hudby? Například právě tohoto koncertu?

„Svůj repertoár nerozděluji na ruský nebo mezinárodní, ale na skladby, které mě při interpretaci zcela naplní nebo nikoliv. A Prokofjevův druhý houslový

koncert patří právě k dílům, při jejichž hře jsem zcela šťasten. Až mám pocit, že tuto hudbu Prokofjevovi shůry někdo diktoval... Je jednoduše geniální. Když tuto hudbu hraje, máte pocit, že vyprávíte příběhy a pohádky, které můžete říkat třeba vašim dětem. Přitom je to hudba hlubokých emocí! I přes onu grotesknost vždy pochopíte, o jakou hloubku sdělení se tu ve skutečnosti jedná. Tato hudba je geniální ve své jednoduchosti a zároveň hloubce, melodické linie tohoto koncertu patří k naprostým vrcholům hudby 20. století. První Prokofjevův koncert jsem hrál už jako patnáctiletý. Druhý přišel o trochu později, ale prožíval jsem ho o to intenzivněji. Jakkoliv je první Prokofjevův koncert rovněž jedinečný, myslím si, že teprve v okamžiku, kdy interpret do detailů pochopí koncert druhý, začne také cítit, že právě toto dílo má „něco navíc“.

Ovšem pokud jsme začali povídání o Novosibirsku a nyní se dostáváme ke studiu velkých ruských houslových koncertů, není možné opomenout, že právě v Novosibirsku jste potkal svého osudového profesora Zachara Brona, u kterého jste studoval až do svého vítězství v Bruselu. Na vašem webu je navíc zveřejněná společná fotografie s vaší první učitelkou Natalií Gatiatulinou. Je skutečně dojemná. Z vašeho šťastného výrazu je cítit, že na své houslové začátky rád vzpomínáte...

„Ano. Moje maminka mě zavedla do místní hudební školy, když mi bylo 5 let. Nebyla hudebnicí, takže ani netušila, co by pro mne bylo nejlepší. Ale věděla, že jsem si velice rád hrál se všemi hračkami, které měly nějakou melodii, anebo se přímo jednalo o dětské hudební nástroje. Dokonce si myslela, že by pro mne byl vhodný třeba akordeon nebo něco podobného. Ale ve škole nás přivítala paní učitelka, která jasně řekla: „Ne, ne, bude hrát na housle, mám zrovna volné místo...“ A tak se to celé seběhlo, zcela náhodou. O dva roky později mne už Natalia Gatiatulina připravovala na nejrůznější dětské houslové soutěže, kde jsem slavil své první úspěchy. V té době si mě poprvé všiml Zachar Bron, který na tyto soutěže připravoval také svoje studenty. A tehdy Natalia Gatiatulina řekla mojí mamince: „Víte, váš syn má opravdu velký talent, měl by dále přejít přímo k Zacharu Bronovi...“ To bylo samozřejmě obrovské gesto. Jak víte, většina učitelů se snaží si pro potěšení svého ega talentované děti držet pro sebe ve své třídě. Natalia Gatiatulina takto zcela nezištně a upřímně doporučila a nasměrovala můj další vývoj. Bylo to její rozhodnutí, které bylo v mé další kariéře zcela klíčové a osudové. Je to opravdu jedinečná žena. Zachar Bron tehdy

vyučoval přímo na konzervatoři v Novosibirsku. Bylo pro mne skutečné požehnání, že se vše takto seběhlo.³²

6.5 Recenze koncertu FOK s Daishinem Kashimotem

Finský šéfdirigent Pražských symfoniků Pietari Inkinen je pro tento orchestr jednoznačným příslibem. A to nejen proto, že v české premiéře uvedl další novinku od nejvýznamnějšího žijícího finského skladatele Einojuhani Rautavaary (nar. 1928). Tento týden řídil další svůj program, na kterém dále zazněla Šostakovičova *Pátá symfonie* a Čajkovského *Houslový koncert*.

... „Jako sólista přijel znovu Daishin Kashimoto, od roku 2009 koncertní mistr Berlínských filharmoniků, který má ale za sebou i bohatou sólistickou dráhu. Sedmatřicetiletý japonský hudebník působil od prvního taktu jako výrazná interpretační osobnost. Hrál plným tónem, ve kterém krásně zněly všechny Čajkovského melodie. V technických pasážích byl naprosto suverénní, až si v samém závěru řekl o zbytečně virtuózně rychlé tempo. Taktéž lyrický začátek druhé věty mu vyšel v mimořádném tónovém bohatství. Nemohl jsem si odpustit srovnání s Josefem Špačkem, který jakožto koncertní mistr směřuje k sólové dráze – i přes krásný tón a řadu dispozic se mi prostě nejeví tak výraznou sólistickou osobností, která prostě umí opanovat skladbu i pódium. Precizní a tónem obdařený Kashimoto hrál s přehledem, bez jakéhokoli okázalého gesta, se vkusem i dávkou romantického cítění.“³³

³² VEJVODOVÁ, Markéta. *Vadim Repin: V Praze se hudbou všichni sblížíme* [online]. [cit. 30.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://www.casopisharmonie.cz/rozhovory/vadim-repin-v-praze-se-hudbou-vsichni-sblizime.html>

³³ BÁLEK, Jindřich. *FOK na dobré cestě* [online]. [cit. 30.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://operaplus.cz/fok-na-dobre-ceste/>

Závěr

Cílem této diplomové práce bylo přiblížení osobnosti Zachara Nuchimoviče Brona a pochopení jeho přínosu ruské a světové hudební kultuře. Charakteristika osobnosti, popis pedagogické a interpretační činnosti, úspěchů žáků, jejich dojmy a vzpomínky na spolupráci s jejich významným učitelem, by měly posloužit především jako inspirační materiál pro osobní i hudební rozvoj čtenáře/interpreta i pedagoga.

Ve své diplomové práci jsem se snažil zachytit nejpodstatnější charakterové rysy, osobní hodnoty, cíle, pedagogické i interpretační názory a události spojené s vývojem tohoto velkého umělce, jehož zásluhou je fascinující odkaz pro příští generace hudebníků.

Seznam použité literatury

AUTOR NEUVEDEN. *Daishin Kashimoto* [online]. [cit. 25.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://www.zakharbronchamber.com/index.php?page=665>

AUTOR NEUVEDEN. *Daniel Hope* [online]. [cit. 24.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://www.zakharbronchamber.com/index.php?page=664>

AUTOR NEUVEDEN. *David Garrett* [online]. [cit. 24.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://www.zakharbronchamber.com/index.php?page=659>

AUTOR NEUVEDEN. *Chloe Hanslip* [online]. [cit. 26.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://www.zakharbronchamber.com/index.php?page=661>

AUTOR NEUVEDEN. *Maxim Vengerov* [online]. [cit. 23.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://www.zakharbronchamber.com/index.php?page=660>

AUTOR NEUVEDEN. *Tamaki Kawakubo* [online]. [cit. 25.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://www.zakharbronchamber.com/index.php?page=662>

AUTOR NEUVEDEN. *Vadim Gluzman* [online]. [cit. 24.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://vadimgluzman.com/biography/>

AUTOR NEUVEDEN. *Vadim Repin* [online]. [cit. 23.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://www.zakharbronchamber.com/index.php?page=663>

BÁLEK, Jindřich. *FOK na dobré cestě* [online]. [cit. 30.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://operaplus.cz/fok-na-dobre-ceste/>

HRADECKÁ, Dita. *Chloë Hanslip - za zázračné dítě jsem se nikdy nepovažovala* [online]. [cit. 29.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://www.casopisharmonie.cz/rozhovory/chloe-hanslip-za-zazracne-dite-jsem-se-nikdy-nepovazovala.html>

Kreuzberg Records [online]. Copyright ©2017 [cit. 30.04.2017]. Dostupné z: <http://www.kreuzberg-records.de/verlag/media/content/KreuzbergRecords12.pdf>

LARINA, Ksenia. *Иностранное тело* [online]. [cit. 10.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://echo.msk.ru/programs/beseda/17689/>

LARINA, Ksenia. *Иностранное тело* [online]. [cit. 12.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://echo.msk.ru/programs/beseda/17689/>

LARINA, Ksenia. *Иностранное тело* [online]. [cit. 27.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://echo.msk.ru/programs/beseda/17689/>

NOGOVICINA, Ksenia. *Akademie Zachara Brona v Interlakenu* [online]. [cit. 15.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://nashagazeta.ch/news/culture/akademija-zahara-brona-v-interlakene-shkola-pokoriteley-vershin-skipichnogo-masterstva>

NOGOVICINA, Ksenia. *Akademie Zachara Brona v Interlakenu* [online]. [cit. 27.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://nashagazeta.ch/news/culture/akademija-zahara-brona-v-interlakene-shkola-pokoriteley-vershin-skipichnogo-masterstva>

SIKORSKAJA, Naděžda. *Nadace Zachara Brona uvádí...* [online]. [cit. 16.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://nashagazeta.ch/news/10391>

SIKORSKAJA, Naděžda. *Zachar Bron: "Spojení božského talentu a nekompromisní profesionality"* [online]. [cit. 15.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://nashagazeta.ch/news/10264>

SRNKA, Miroslav. *Staré a nové housle Maxima Vengerova* [online]. [cit. 29.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://www.casopisharmonie.cz/rozhovory/stare-a-nove-housle-maxima-vengerova.html>

Suchergebnis auf Amazon.de für: Zakhar Bron - Musik-DVDs: Musik-CDs & Vinyl. *Amazon.de: Günstige Preise für Elektronik & Foto, Filme, Musik, Bücher, Games, Spielzeug & mehr* [online]. Copyright © 1998 [cit. 29.04.2017]. Dostupné z: <https://www.amazon.de/Zakhar-Bron-Musik-DVDs-Musik-CDs-Vinyl/s?ie=UTF8&page=1&rh=n%3A540477031%2Ck%3AZakhar%20Bron>

Vadim Repin. In: *Youtube* [online]. 16.6.2015 [cit. 28.4.2017]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=pSY3FQks7L8>

VEJVODOVÁ, Markéta. *Vadim Gluzman: Pokud studuji nové dílo, vždy se snažím se skladateli spolupracovat* [online]. [cit. 29.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://www.casopisharmonie.cz/rozhovory/vadim-gluzman-pokud-studuji-nove-dilo-vzdy-se-snazim-se-skladateli-spolupracovat.html>

VEJVODOVÁ, Markéta. *Vadim Repin: V Praze se hudbou všichni sblížíme* [online]. [cit. 30.4.2017]. Dostupný na WWW: <http://www.casopisharmonie.cz/rozhovory/vadim-repin-v-praze-se-hudbou-vsichni-sblizime.html>

www.wikipedia.org

Zakhar Bron | Album Discography | AllMusic. *AllMusic | Record Reviews, Streaming Songs, Genres & Bands* [online]. Copyright ©2017 AllMusic, member of the RhythmOne group [cit. 30.04.2017]. Dostupné z: <http://www.allmusic.com/artist/zakhar-bron-mn0002210503>